

Vragen van leden

We zijn zeer verheugd dat uiteindelijk 12 leden maar liefst 22 vragen hebben ingestuurd over allerlei zaken die met onze fokkerij te maken hebben. Namens het bestuur van onze club zal ik op alle vragen antwoorden proberen te geven. Uiteraard zal ik spreken vanuit mijn ervaring als keurmeester en dwergenfokker. Maar natuurlijk zijn er over verschillende onderwerpen verschillende visies. Doe er daarom mee wat je wilt!

1. Kun je het beste dagelijks hooi voeren of om de dag ? (Jip Westendorp, jl)

Dit is vrij persoonlijk. De ene voert iedere dag hooi en ik ken ook fokkers die helemaal geen hooi bijvoeren. Het is ook de geur in het hok en het enthousiasme waarbij de jonge dieren zich op het hooi storten wat het leuk maakt om hooi bij te voeren. Zelf ben ik op advies van een dierenarts sinds 2 jaar gerstestro gaan bijvoeren ipv hooi voor de vezelbehoefte van jonge dieren. Hier zitten een stuk minder eiwitten in dan in hooi. Dit heeft wat betreft Dikkebuikenziekte bij mij wel voor betere resultaten gezorgd bij een groter ras. Voor de meeste dwergen is het dagelijks voeren van hooi prima. Neem in het algemeen nooit te jong hooi.

2. Waar moet ik op letten bij de pels, en hoe weet je dat een pels fraai is ?(Britt Kusters, jl)

Een pels heeft 4 onderdelen. Lengte, structuur dichtheid en conditie. Bij ieder ras ligt de nadruk vaak weer op een ander onderdeel. Bij een dwerg wil de pels nog wel eens wat lang zijn en weinig dichtheid hebben. Ook kan de structuur wat aan de zachte kant zijn. Dit zijn allemaal zaken om op te letten. Je kunt de lengte controleren door je vingers er tussen te steken. Als de pels rond de ideale 3 cm is dan zullen de topjes niet ver boven de vingers uitsteken. Een keurmeester doet dit op gevoel en ziet zo al snel of de pels wat lang is. Mocht je nou twijfelen dan kun je de pels thuis natuurlijk ook opmeten. Doe dit dan zo recht mogelijk en midden op het dek. Alles langer dan 3,5 cm mag even korter en meer dan 4 cm is echt lang. Een goede dichtheid kan de lengte nog wel verbloemen. Door de pels terug te strijken kun je voelen of er genoeg weerstand is en of er voldoende onderhaar is. Dit is allemaal een kwestie van gevoel hiervoor krijgen. Als je bij het inblazen van het haar veel huid ziet kan de pels ook dichter ingeplant/voller.

3. Wat is de belangrijkste positie op een keurkaart voor een kleurdwerg? (Britt Kusters,jl)

Omdat alle onderdelen in de 7 posities zijn verdeeld telt ook ieder onderdeel echt mee. Al heb je een dier met alleen maar F op de kaart en een foutieve grondkleur bij positie 6 dan krijgt het dier toch 0 punten ipv 97. Toch is type en bouw bij positie 2 (na gewicht) het eerste wat je ziet bij een dwerg en ook het eerste dat je beoordeelt. Als je daar een goede indruk weet te geven zal de keurmeester met veel enthousiasme aan de rest van de keurkaart beginnen.

4. Hoe kun je een kleurdwerg trainen om in de juiste houding te gaan zitten bij een keuring ?(Britt Kusters, jl)

Uiteraard kun je je jonge dwergen van jongs af aan op tafel zetten en stimuleren dat ze de beentjes gebruiken door de kop wat naar boven/achteren te brengen waardoor de druk niet helemaal op de voorbenen terecht komt. Toch zal het aangeboren type en profiel de aanleg voor stelling ook bepalen. Sommige jonkies van 3 weken oud gaan al vanzelf op de benen waar anderen ook nog blijven liggen als ze 6 maanden oud zijn. De kopplaatsing, borstdiepte en lengte en dikte van de benen zullen uiteindelijk bepalen of het dier makkelijk stelt. In de presentatie over profiel van de rastechnische dag 2018 kun je precies zien wat de invloed van het type(profiel) is op de juiste stelling.

[https://www.dwergenclub.nl/userfiles/file/2018 Presentatie Profieldwergen J.%20Westerl aken.pdf](https://www.dwergenclub.nl/userfiles/file/2018%20Presentatie%20Profiel%20dwergen%20J.%20Westerl%20aken.pdf)

5. Wat is een uitsluitingsfout voor alle kleurdwergen? (Britt Kusters, jl)

Positie 1 t/m 4 zijn bij alle kleurdwergen hetzelfde. Je moet dan denken aan: Te licht of te zwaar in gewicht, Type te lang. Achterhand te vlak, Onvoldoende stelling, Klemgebit, Olifantstanden, Gespleten penis, een wam, hangballen, Kromme of sleepstaart, ontbreken van nagel(behalve de duimnagel) Pels te lang, te grof, te slap, te weinig onderhaar, Kale plek die niet kan worden bedekt, Kale hakken. Oren te breed ingeplant, te lang, Oorstructuur onvoldoende. dichtgegroeide ooringang. Kop te smal. Neusbeen onvoldoende gebogen.

6. Waarom is het verplicht om je konijn te laten inenten voor RHD als je naar een show gaat (Britt Kusters, jl)

Dit is een aantal jaar geleden ingevoerd toen deze ziekte, en dan met name RHD 2, veel slachtoffers eiste. Het doel van de verplichte enting is het voorkomen van besmettingen op shows en het beschermen van bijv. zeldzame rassen. In de link hieronder worden deze regels verder uitgelegd.

<https://www.kleindierliefhebbers.nl/verenigingsinfo/plaatselijke-vereniging/rhd-enting>

7. Wat zijn spitzen en tot hoever mogen/moeten ze zitten bij zilvervos zwart of blauw ? ((Anny den Biesen)

Spitzen zijn uitstaande granharen op de borst, flanken en achterhand van het lichaam. Deze zijn wit bij zilvervos, licht tankleurig bij Otter en tankleurig bij de Tan. Bij de zilvervos zwart en blauw dienen ze regelmatig verspreid op de borst te zitten en tot halverwege de flanken en op de achterhand. Mooie regelmatige en rijke spitzen op flanken en achterhand zijn een enorme meerwaarde voor een mooie zilvervos. Op de borst zijn deze echter vaak wat rijk. Kransen met otter is hiervan soms een oorzaak.

8. Hoe zie of voel je of een konijn een goede achterhand of voorhand heeft? (Anny den Biesen)

Zien en voelen zijn twee verschillende aspecten. Een achterhand kan prima gevuld aanvoelen. Dit is eigenlijk de bouw die we beoordelen met onze handen. Toch kan de achterhand wat vlak zijn of wat steil. Dit kun je zien als je de dieren wat hoger zet en op ooghoogte ertegenaan kijkt vanaf de zijkant. Het is daarbij belangrijk dat je het dier in natuurlijke stelling brengt maar zeker niet te hoog positioneert. Dan wordt de achterhand vanzelf vlakker om te zien. Dus alleen beoordelen bij middelhoge stelling. Maar de achterhand dient ook van achteraanzicht en/of bovenaanzicht te worden beoordeeld. Hierbij zie je of de dijen wel goed gevuld zijn en of de achterhand ook rond is van zowel de achterzijde als de bovenzijde. Het is een groot misverstand onder sommige fokkers dat een achterhand automatisch goed is als je geen botjes voelt!

De voorhand kun je het beste van bovenaf beoordelen. Deze dient in de schouders net zo breed te zijn als in de achterhand en moet dus niet taps toelopen in de voorhand. Ook vanaf de voorzijde kun je dit goed zien. Een goede graadmeter is de ruimte tussen de voorbenen. Wanneer deze pal naast elkaar staan is de borst en voorhand dus vaak wat smal.

9. Wat moet je doen als bij een dwerg de oorpunten wat omkrullen, meteen uitselecteren of nog even laten uitgroeien ? (Anny den Biesen)

Ik denk dat je hiermee bedoelt dat de oortoppen wat slap zijn of hangen? Bij grotere rassen zie je vaak dat ze tijdens de groei in structuur wat tekort komen als de oren doorschieten in de lengte. Deze slappe oortoppen komen meestal nog goed. Maar bij dwergen met de relatief korte oren zie je dit toch heel weinig. Ik vrees toch dat deze diertjes hier hun wat slappe oorstructuur al verraden.

10. Zou er bij het keuren rekening moeten worden gehouden met moeilijke kleurslagen/tekening patronen etc. en deze moeten belonen als er een super type op zit ? (Johnny Leeflang)

Dit zou uiteraard wel mooi zijn. Maar het blijft mensenwerk. In de praktijk zullen veel collega's wel coulanter zijn bij positie 5 en 6 wanneer je een supertype met uitstraling op tafel hebt in een moeilijke kleurslag of tekeningbeeld. Denk maar eens aan de winnende Japannerdwerg van een paar jaar geleden op de dag van de dwerg. In tekening waren er zeker nog wensen, maar door de stelling en presentatie van dit diertje betoverde het toch de hele zaal.

11. Hoe beoordeelt een keurmeester de grootte van de oren, dan bedoel ik dus dat kleine oortjes de voorkeur hebben, terwijl de oorlengte tot 6 cm mag zijn. (Ingeborg Fellman)

Een keurmeester meet de oren voor deze aan de beoordeling van de oren op de keurkaart begint. De oren moeten in harmonie zijn met het lichaam. Dit betekent dat een bij smal dwergje van 1000 gram met oren van 5,6 deze wat lang kunnen ogen terwijl een kapitale oude ram van 1250 gram met een hele brede kop met oren van 5,6 er prima uit kan zien. De

richtlijn is: ideaal van 5 t/ 5,5 cm in harmonie met het lichaam. Maar als keurmeester heb je de vrijheid om dit in geheel van oorstructuur, dracht en vorm mee te nemen en punten toe te kennen. Het gaat erom dat we de beste dieren het hoogste beoordelen en daar past millimeteren niet in.

12. Hoe vindt een keurmeester het als hij/zij een dier keurt dat nogal bijterig is, geeft deze daar minpunten op? (Ingeborg Fellman)

Het is een schoonheidswedstrijd en we beoordelen daarom dieren in principe niet op gedrag. Toch zal het dier zichzelf wel van de beste kant moeten laten zien om een goede beoordeling te krijgen. Dieren die zo wild of agressief zijn dat een beoordeling niet mogelijk is kun je uitsluiten van een beoordeling. Ik heb het zelf 1 keer meegemaakt dat ik de opmerking moest maken: is onvoldoende hanteerbaar om beoordeeld te kunnen worden. Toch is dit zeer zeldzaam. Doe jezelf, de aandrager en keurmeester een plezier en laat dit dier thuis of beter nog: Doe het dier weg! Een verbanddoos is altijd aanwezig bij een keuring maar zou eigenlijk niet nodig moeten zijn.

13. Moet een dier van nature in stelling staan of wordt het door de keurmeester in stelling gebracht ? (Ingeborg Fellman) Een keurmeester zal de keuring van het dier beginnen met het in stelling brengen van het dier. Hoe minder moeite hij/zij hierbij moet doen hoe beter. Dus natuurlijke stellers zijn hierbij uiteraard in het voordeel.

14. Wat is de juiste rugbelijning bij een dwerg ? (Gert - Jan Westendorp)

Rond rond rondst! Dit is eigenlijk moeilijk in woorden uit te drukken. Ik wil je graag wijzen op de presentatie over profiel bij dwergen die ik op de rastechnische dag van 2018 gegeven heb. Hier zie je in woord en beeld hoe een goede rugbelijning er uit moet zien, en ook wat voor fouten we hierbij allemaal tegenkomen. Een rugbelijning kan vlak, steil, of hoekig zijn. Dit heeft vaak ook te maken met het gehele type.

[https://www.dwergenclub.nl/userfiles/file/2018 Presentatie Profieldwergen J.%20Westerl aken.pdf](https://www.dwergenclub.nl/userfiles/file/2018%20Presentatie%20Profiel%20Dwergen%20J.%20Westendorp.pdf)

Als je hierna nog vragen hebt hoor ik het wel!

15. Wat is de juiste tussenkleur bij de K leurdwerg chinchilla? Een fokker ziet zelf verschil met donkergrijs, en ander lichtgrijs of blauwgrijs, ? (Gert Jan Westendorp)

De tussenkleur bij een chinchilla moet wit zijn en zo helder mogelijk. Daarnaast moet deze scherp begrenst zijn met een zwarte dunne ring aan de bovenzijde net onder de dekkleur. De grondkleur aan dek is blauw en zo intens mogelijk. In het jaarboek van 2020 staat op pag 89 t/m 91 een uitgebreid artikel hierover inclusief foto's van hoe het juist wel en niet moet.

16. Wat is de zin om met zilvervos een konijnrijze te fokken? Ik hoor dit wel eens of is dit onzin? Kan dit alleen met zwart zilvervos of ook met blauw zilvervos? (Cor van Amerongen)

Je paart hier een patroon maal een wildkleur en een dier met geelbelettingsfactor(chinchilla en zilvervos) aan een wildkleur. Als je je konijnrijze iets zachter of minder rossig wilt krijgen dan zou ik een chinchilla gebruiken ipv een zilvervos. Ik weet echter dat sommige fokkers van chinchilla bewust een zilvervos gebruiken omdat een patroondier juist de dieren wat donkerder maakt. Bij een chinchilla heeft dat het voordeel dat de borstkleur en de voorbenen daardoor wat minder licht worden, wat een euvel is bij chinchilla. Het nadeel kan echter zijn dat je tussenkleur wat smaller en evt minder scherp wordt. Dit zal je bij een combinatie van zilvervos maal konijnrijze ook ervaren. Ook de dekkleur zal iets donkerder worden. Toch heb ik al een aantal keer mooie dieren gezien uit deze combinatie. Doe dit echter alleen als de zilvervos een flinke meerwaarde heeft in type en bouw en wanneer de konijnrijze die je gebruikt niet te donker/hard is van zichzelf. Dit zal in de nafok door de zilvervos in ieder geval niet minder worden. Wanneer je geen Blauwgrijs of Otter blauw probeert te fokken heeft het geen enkele meerwaarde om een blauwe zilvervos te gebruiken.

17. Hoe wordt je keurmeester? (Fenne den hartog).

Je moet een aantal keren hebben geschreven bij een A-keurmeester en actief konijnen hebben gefokt. Daarna mag je beginnen bij het ROC aan het theoriegedeelte. Je moet dan vragen beantwoorden over erfelijkheid, ziektes, anatomie ed. Pas als je dit gehaald hebt begint het echte werk en mag je examen doen voor 5 rassen. Eerst dien je ieder jaar theorie-examen hiervoor te doen en op de bondshow is dan het praktijkexamen. Wat mij betreft is het belangrijkste dat je plezier hebt in het keuren van dieren en het leuk vindt om fokkers informatie te geven over hun dieren. Daarnaast moet je tegen een stootje kunnen en accepteren dat fokkers allemaal een mening over je hebben die ze niet altijd direct met je delen. Het allerbelangrijkste is dat je altijd dieren keurt en geen fokkers. Mocht je interesse hebben informeer dan eens bij het ROC in jouw regio!

18. Hoe kan het dat voedsters schijnzwanger worden? Meerdere keren gedekt op 1 dag, na 3,weken gaan ze wol/haar plukken en nest maken en geen jongen.(Andre Bleeker)

Voedsters kunnen schijnzwanger worden van een mislukte eisprong na een dekking, Je kan beter het nestje dat ze maakt niet weg halen, maar wacht tot ze het zelf vertrap. Anders blijft ze haren uit haar vacht trekken. De schijnzangerschap gaat meestal vanzelf weer over. Wanneer het steeds terugkeert is sterilisatie het enige dat helpt. Maar voor ons fokkers is dit uiteraard totaal niet interessant.

19. Kan ik ervoor zorgen dat ik met de juiste/ andere voeding dat ik minder lethale jongen in de nesten krijg?(Patrick Kusters)

Lethale jongen zijn meestal dieren met dubbele dwergfactor/ peanuts (DD) Deze zijn niet levensvatbaar en dat is genetisch zo bepaald. Door het fokken met zogenaamde nondwerg voedsters(dd) verklein je wel het aantal peanuts in het nest. Omdat we vrijwel altijd een ram

gebruiken met een dwergenuiterlijk is dit dier zowel van fenotype als genotype levensvatbare dwerg.(Dd) Gepaard aan een nondwerg voedster geeft dit 50% nondwergen (dd) en 50% levensvatbare dwergen.(Dd) De peanut ben je dan in principe kwijt in de fokkerij. Voeding speelt wel een flinke rol bij het geboren worden van dwergjongen. Ik voer zelf bewust heel schraal tijdens de dracht omdat vooral bij een kleine eisprong de jongen in de buik te groot worden en dood geboren worden. Dit heeft dan niet met de lethale dwergfactor te maken.

20. Wat is het verschil tussen de benamingen peanut, lethaal, dubbele dwergfactor, max, nondwerg. (Marianne den Hartog)

In principe betekent lethaal niet levensvatbaar. Bij dwergen wordt dan vaak de dubbele dwergfactor bedoelt zoals ook hierboven beschreven. Bij het fokken met 2 dieren die allebei een dwergenuiterlijk hebben(Dd) heb je 1 op de 4 kans in het nest op een klein jong met dubbele dwergfactor, in de volksmond ook wel Peanut genoemd, wat uit engeland is komen overwaaien. Bij het fokken met nondwergen raak je de peanuts kwijt maar zul je wel 50% nondwergen in het nest aantreffen. Dit zijn dieren die de dwergfactor missen en meestal wat zwaarder en langer zijn met langere oren en minder geborgen neusbeen. Toch zijn er nog andere lethale factoren bij dwergen bekend zoals de Maxfactor of de Hippo. Beide zullen het zelden tot nooit overleven. Een Max is vooral in Duitsland veel gezien. Deze jongen hebben meestal open ogen en kromme achterpoten. De Hippo doet veel aan een klein nijlpaardje denken waar de naam al naar verwijst. De ledematen zijn sterk verkort en meestal hebben deze jongen geen staart. Ik had ze vroeger in mijn lijn otters regelmatig. Opvallend genoeg kwamen deze vaak uit de beste typedieren. Wanneer je nu fokker bent van kleurdwergen met Lotharingertekening heb je ook nog te maken met de zogenaamde Charlies. Deze hebben bijna geen tekening en het wit overheerst sterk. Deze jongen noemen ze ook wel sublethaal. Dit betekent dat velen het wel overleven maar uiteindelijk altijd zwakker zullen blijven en regelmatig ook sterven na verloop van tijd. Dat maakt deze kleurslag in combinatie met de dwergfactor misschien wel de allermoeilijkste van ons hele rassenscala.

21. Hoe weet je tot hoever je de nagels van een konijn kan /mag afknippen ?(Britt Kusters, jl) Tot die gaat bloeden natuurlijk. ;) Nee zonder gekheid; ook hier zul je een bepaald gevoel voor ontwikkelen. Bij dieren met een lichte nagelkleur zie je het misschien wat makkelijker. Ik zou als richtlijn aanhouden: Alles wat uitsteekt buiten de haren van de voor en achterpoten kun je afknippen bij een normaalharig konijnenras.

22.Wat is het verschil tussen Roodoog en Blauwoog bij Polen en in het algemeen? (Wijnand van Leeuwen)

Genetisch is er natuurlijk een duidelijk verschil. Roodogen zijn albino's en Blauwogen noemen ze leucistisch. Dit betekent dat er nog wel wat pigment aanwezig is. Dit merk je bijv als je een blauwoog kruist met andere kleurslagen waarna je bonte dieren krijgt. Vroeger werd vaak gezegd over blauwogen(zoals ook witte Weners en Hulstlanders) dat deze wat agressiever van karakter zouden zijn en gevoelig zijn voor epilepsieaanvallen. Tegenwoordig hoor je daar de fokkers zelden meer over en lijkt dit euvel verdwenen. Als je puur naar het verschil bij de Polen kijkt dan kun je wel stellen dat Roodoogpolen vaak een betere pels

hebben met meer dichtheid. Wel valt het op dat in sommige stammen blauwoog de benen en stelling beter is dan bij veel roodoogpolen. De kwaliteit in type en bouw is bij beide variëteiten best hoog.

Jorn Westerlaken

A keurmeester

Bestuurslid rastechnische zaken van de Nederlandse Polen en Kleurdwergen Club (waarbij ondergebracht de Polish)